

**Wspólna Komisja Uniwersytetu Łódzkiego
do spraw stopni naukowych w dyscyplinach
etnologia i antropologia kulturowa,
nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce
ul. Kamińskiego 27a
90-219 Łódź**

**Pan
Błażej Ciarkowski**

298010000.531.1.2024

DECYZJA 1/2024/2025

Na podstawie art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 572, dalej: k.p.a.) w zw. z art. 178 ust. 1 pkt. 1, ust. 2 i 3, art. 221 ust. 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U 2024 poz. 1571, dalej: p.s.w.n.) oraz § 34 Statutu Uniwersytetu Łódzkiego przyjętego uchwałą Senatu Uniwersytetu Łódzkiego nr 440 z dnia 27 maja 2019 r. ze zm. (dalej: Statut)

**wspólna Komisja Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach
etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce**

**odmawia Panu dr. Błażewi Ciarkowskiemu nadania stopnia doktora habilitowanego
w dyscyplinie nauki o sztuce.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, dalej: ustawa), stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Jednocześnie osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

W myśl art. 220 ust. 1 ustawy, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wszczyna się na wniosek osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, składany do podmiotu habilitującego za pośrednictwem RDN. Wniosek obejmuje:

- 1) opis kariery zawodowej;
- 2) wykaz osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2;
- 3) wskazanie podmiotu habilitującego wybranego do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Z kolei art. 221 ustawy stanowi, że RDN dokonuje oceny formalnej wniosku oraz przekazuje go podmiotowi habilitującemu w terminie 4 tygodni od dnia jego otrzymania. W terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku przez podmiot habilitujący może on nie wyrazić zgody na przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwrócić wniosek do RDN. W przypadku niewyrażenia zgody, RDN niezwłocznie wyznacza inny podmiot habilitujący i przekazuje wniosek temu podmiotowi. Przepisu ust. 2 nie stosuje się. W terminie 12 tygodni od dnia otrzymania wniosku RDN wyznacza 4 członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego i 3 recenzentów, spośród osób posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową, niebędących pracownikami podmiotu habilitującego ani uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego. Podmiot habilitujący, w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania informacji o członkach komisji habilitacyjnej wyznaczonych przez RDN, powołuje komisję habilitacyjną. Komisja składa się z:

- 1) 4 członków wyznaczonych przez RDN;
- 2) 2 członków posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, zatrudnionych w podmiocie habilitującym, w tym sekretarza;
- 3) recenzenta posiadającego stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora oraz aktualny dorobek naukowy lub artystyczny i uznaną renomę, w tym międzynarodową niebędącego pracownikiem podmiotu habilitującego.

Recenzentem może być osoba niespełniająca warunków określonych w ust. 4 i 5, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli RDN lub podmiot habilitujący uzna, że osoba ta posiada znaczący dorobek w zakresie zagadnień związanych z osiągnięciami osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Recenzentem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat dwukrotnie nie dochowała terminu, o którym mowa w ust. 8. Recenzenci, w terminie 8 tygodni od dnia doręczenia im wniosku, oceniają czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2, i przygotowują recenzje. Komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych lub artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium habilitacyjne może być przeprowadzone poza siedzibą podmiotu habilitującego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności:

- 1) transmisję kolokwium w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami,
 - 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy kolokwium mogą wypowiadać się w jego toku
- z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

1. Kolokwium habilitacyjne ma charakter publiczny, z wyłączeniem kolokwium w zakresie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 3. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne. Uchwałę zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne. Komisja habilitacyjna w terminie 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji przekazuje podmiotowi habilitującemu uchwałę, o której mowa w ust. 10, wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Na podstawie uchwały, o której mowa w ust. 10, podmiot habilitujący, w terminie miesiąca od dnia jej otrzymania, nadaje stopień doktora habilitowanego albo odmawia jego nadania. Podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku, gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna. Senat

albo rada naukowa określi:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego;
- 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz zwalniania z tej opłaty;
- 3) sposób wyznaczania członków komisji habilitacyjnej.

Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, co następuje.

Na podstawie wniosku dr. Błażeja Ciarkowskiego z dnia 12 lutego 2024 r., złożonego do Rady Doskonałości Naukowej, zostało wszczęte postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauk o sztuce. Rada Doskonałości Naukowej przekazała wniosek Uniwersytetowi Łódzkiemu w dniu 16.02.2024 r. jako podmiotowi habilitującemu wskazanemu przez Habilitanta. Wniosek został następnie w dniu 16.02.2024 r. przekazany wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce. Komisja postanowieniem z dnia 28.02.2024 r. wyraziła zgodę na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dr. Błażeja Ciarkowskiego. Następnie wspólna Komisja Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce postanowieniem z dnia 24.04.2024 r. powołała skład komisji do przeprowadzenia przedmiotowego postępowania habilitacyjnego w składzie:

I. członkowie wyznaczeni przez Radę Doskonałości Naukowej:

- 1) prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk – Instytut Sztuki PAN w Warszawie - przewodnicząca,
- 2) dr hab. Jacek Friedrich, prof. UG - Uniwersytet Gdański - recenzent,
- 3) dr hab. Michał Pszczółkowski, prof. ASP - Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku - recenzent,
- 4) dr hab. Marek Czapelski – Uniwersytet Warszawski - recenzent,

II. członkowie zatrudnieni w podmiocie habilitującym:

- 1) dr hab. Tadeusz Bernatowicz, prof. UŁ - Uniwersytet Łódzki - członek komisji,
- 2) dr hab. Aneta Pawłowska, prof. UŁ - Uniwersytet Łódzki - sekretarz,

III. recenzent:

- 1) prof. dr hab. inż. arch. Piotr Marciniak – Politechnika Poznańska

W dniu 25.07.2024 r. do wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce wpłynęła pozytywna recenzja dra hab. Marka Czapelskiego, następnie w dniu 01.08.2024 r. wpłynęła również pozytywna recenzja prof. ASP w Gdańsku Michała Pszczółkowskiego oraz w dniu 02.09.2024 r. także pozytywna prof. dr hab. Piotra Marciniaka. Jako ostatnia w dniu 12.09.2024 r. wpłynęła licząca, aż 63 strony recenzja negatywna prof. UG, dr hab. Jacka Friedricha. Wobec faktu, że trzy recenzje były jednoznacznie pozytywne wyznaczono termin posiedzenia Komisji habilitacyjnej połączonej z kolokwium habilitacyjnym dra Błażeja Ciarkowskiego.

Posiedzenie Komisji habilitacyjnej wraz z kolokwium habilitacyjnym dra Błażeja Ciarkowskiego w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego odbyło się w dniu 22 października 2024 r. w Instytucie Historii Sztuki Wydziału Filozoficzno - Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego, przy ul. Narutowicza 65. W toku posiedzenia recenzenci zreferowali sporządzone recenzje, a poszczególni członkowie Komisji habilitacyjnej przedstawili swoją ocenę dorobku naukowego dra Błażeja Ciarkowskiego.

Dr Błażej Ciarkowski, jako kandydat do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, przedstawił szeroki dorobek naukowy, który obejmuje 50 publikacji, w tym 9 monografii, 24 rozdziały w monografiach oraz 15 artykułów w czasopismach. Kandydat wykazał się również aktywnością

w pozyskiwaniu grantów i uczestnictwie w międzynarodowych projektach naukowych (m.in.: z programu Horyzont 2020), jego praca w zakresie popularyzacji architektury oraz działalność dydaktyczna i organizacyjna były znaczące i zasługują na uznanie. Jednakże, mimo formalnego spełnienia ustawowych wymogów dotyczących ilości i zakresu dorobku, Komisja habilitacyjna postanowiła negatywnie ocenić jakość i wpływ przedstawionych prac na rozwój dyscypliny nauk o sztuce. W szczególności skoncentrowano się na ocenie głównego osiągnięcia naukowego, czyli monografii „Słowo Architekta. Opowieści o architekturze Polski Ludowej”. W toku postępowania habilitacyjnego, czterech recenzentów przedstawiło swoje opinie na temat dorobku Kandydata. Opinie te były zróżnicowane i wskazywały zarówno na mocne, jak i słabe strony przedstawionych prac. Prof. dr hab. inż. arch. Piotr Marciniak oraz dr hab. Marek Czapelski, mimo pewnych pozytywnych ocen, zwrócili uwagę na liczne braki metodologiczne w głównej monografii. Wskazali na brak jasno określonego celu badawczego, niedostateczne wykorzystanie istniejącej literatury przedmiotu oraz pominięcie wielu kluczowych badań. Krytyce poddano również brak spójnej struktury pracy oraz niejasne zastosowanie metodologii. Dr hab. Michał Pszczółkowski wyraził ogólnie pozytywną opinię o pracy Kandydata, wskazując na innowacyjność i świeże podejście do tematyki architektury Polski Ludowej. Docenił narrację i zebranie wywiadów z architektami jako cenny materiał źródłowy. Mimo to, niektóre uwagi krytyczne dotyczyły uproszczeń i ryzykownych twierdzeń zawartych w książce. Recenzja sporządzona przez prof. UG, dra hab. Jacka Friedricha był zdecydowanie najobszerniejsza, licząca 63 strony. Recenzent zauważył ilościowo znaczący dorobek Kandydata i jego zasługi w zakresie dydaktyki, popularyzacji i działalności społecznej, ale przedstawioną pod ocenę książkę ocenił negatywnie poddając ją drobiazgowej krytyce, uznając, że monografia nie spełnia wymogów naukowych. Za kluczowy problem recenzent uznał brak stanu badań dotyczącego architektury okresu PRL-u i „wykorzystanych metod badawczych”. Wytknął pominięcie szeregu zarówno klasycznych już, jak i najnowszych ustaleń badawczych. Krytyce poddał także rozważania o charakterze metodologicznym dotyczące zastosowania *oral history* i brak odniesień do podstawowej literatury na ten temat. Zarzucił też, że Kandydat „nie odniósł się do kwestii problematycznego statusu źródeł wywołanych i wiarygodności swoich rozmówców”. Podobnie krytycznie ocenił przywołanie mikrohistorii, której zapowiedź pojawiła się we wstępie, ale nie została rozwinięta w treści. Za istotny mankament uznał też brak podsumowania. Wskazał na brak rzetelnej krytyki źródeł, metodologicznej dyscypliny oraz spójności w pracy. Zwrócił uwagę na niedostatek wiedzy na temat literatury przedmiotu oraz brak umiejętności integracji poszczególnych części pracy w przekonującą całość.

Członkowie Komisji habilitacyjnej będący pracownikami Uniwersytetu Łódzkiego – dr hab. Aneta Pawłowska (sekretarz komisji) oraz dr hab. Tadeusz Bernatowicz – zgodzili się z opinią prof. ASP w Gdańsku, dra hab. Michała Pszczółkowskiego, i wyrazili uznanie dla osiągnięć Kandydata, wysoko oceniając zarówno jego książkę „Słowo architekta”, jak i inne publikacje wymienione w wykazie osiągnięć. Zwrócili uwagę na jego sukcesy w dziedzinie dydaktyki, organizacji, popularyzacji oraz jego znaczące zaangażowanie w projekty związane z otoczeniem społecznym. Podkreślili również jego udział w projektach międzynarodowych oraz zaangażowanie w ochronę modernistycznej architektury. Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej, prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk, po zapoznaniu się z dorobkiem Kandydata oraz recenzjami sporządzonymi w toku postępowania, w pełni zgodziła się z krytyczną oceną dra hab. Jacka Friedricha oraz uwagami dra hab. Marka Czapelskiego i prof. dra hab. inż. arch. Piotra Marciniaka. Uznała, że przedstawione osiągnięcia Habilitanta nie spełniają wymogów ustawowych, które zakładają znaczący wkład w rozwój dziedziny nauk o sztuce, zgodnie z art. 219, pkt. 1, pkt. PSWN. Zdecydowana większość tekstów opublikowanych przez Kandydata została uznana za nienaukowe lub mające charakter przyczynkowski, mimo że pojawiały się w czasopiśmie naukowych i recenzowanych monografiach. Chociaż doceniono jego zasługi

w popularyzacji i ochronie badanej architektury, monografia „Słowo architekta” nie była postrzegana jako praca spełniająca wymogi naukowe.

Podczas publicznego kolokwium, które odbyło się w dniu 22 października 2024 r., nie udało się rozwiązać wątpliwości, które pojawiły się w trakcie recenzji i oceny dorobku Kandydata. Odpowiedzi na pytania prof. dra hab. inż. arch. Piotra Marciniaka oraz dra hab. Michała Pszczółkowskiego, dra hab. Tadeusza Bernatowicza i dr hab. Anety Pawłowskiej zostały uznane za wyczerpujące. Jednak pytania zadane przez prof. Małgorzatę Omilanowską-Kiljańczyk, Marka Czapelskiego i Jacka Friedricha nie doczekały się zadowalających odpowiedzi. Dodatkowo przewodnicząca komisji, prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska-Kiljańczyk, wskazała na niespójność wykładu i jego niejasną strukturę, która łączyła rozważania na temat kłopotliwego dziedzictwa, prezentację najważniejszego osiągnięcia, autoreferat i polemikę z recenzentami.

Komisja habilitacyjna, po wnikliwej analizie wszystkich złożonych dokumentów oraz wyników kolokwium, podjęła decyzję o wyrażeniu negatywnej opinii w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Decyzja ta została podjęta w wyniku głosowania, w którym cztery osoby były przeciw nadaniu stopnia, a trzy osoby były za jego nadaniem. Wynik ten odzwierciedlał różnice w ocenach poszczególnych członków Komisji dotyczące jakości i znaczenia naukowego dorobku Kandydata. Podstawowe argumenty przemawiające za odmową to: braki metodologiczne, które wykazała monografia „Słowo architekta”, w tym brak jasno określonego celu badawczego, niepełne wykorzystanie istniejącej literatury oraz brak spójnej struktury pracy; niedostateczna krytyka źródeł i brak pogłębionej analizy oraz właściwego zrozumienia i zastosowania metodologii w zakresie historii mówionej; brak stanu badań i odpowiedniego przeglądu dotychczasowych badań, co świadczy o niedostatecznej znajomości literatury przedmiotu; ocena jakościowa dorobku, mimo ilościowego bogactwa publikacji, większość z nich nie została uznana za znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauk o sztuce. Komisja habilitacyjna podkreśliła, że mimo uznania dla osiągnięć Kandydata w popularyzacji i dydaktyce, dorobek naukowy nie spełnia wymogów stawianych pracom habilitacyjnym. W związku z powyższym, Komisja habilitacyjna postanowiła wyrazić negatywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, uznając, że prace dra Błażeja Ciarkowskiego nie wnoszą wystarczająco znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny nauk o sztuce.

Uchwała Komisji habilitacyjnej z dnia 22 października 2024 r. zawierająca negatywną opinię w sprawie nadania dr. Błażejowi Ciarkowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauk o sztuce została następnie przedstawiona na posiedzeniu wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce w dniu 18 listopada 2024 r. Uwzględniając treść art. 221 ust. 12 ustawy, zgodnie z którym podmiot habilitujący odmawia nadania stopnia, w przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 10, jest negatywna, należy zauważyć, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy wspólna Komisja Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce była związana z faktem przyjęcia przez Komisję habilitacyjną negatywnej opinii w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Błażejowi Ciarkowskiemu. Oznacza to, że była zobligowana do podjęcia uchwały o przyjęciu decyzji odmawiającej nadania ww. stopnia. Uchwałę tę podjęto w głosowaniu tajnym, następującym stosunkiem głosów:

- ogółem uprawnionych do głosowania – 26
- obecnych uprawnionych do głosowania – 15
- głosowało osób – 15

- głosów nieważnych – 0
- głosów „za” – 9
- głosów „przeciw” – 1
- głosów „wstrzymujących się” – 5

W świetle powyższego postanowiono jak w sentencji decyzji.

PRZEWODNICZĄCA
wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego
do spraw stopni naukowych w dyscyplinach
etnologia i antropologia kulturowa,
nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce
dr hab. Aneta Pawłowska, prof. UŁ

Pouczenie:

Od decyzji stronie przysługuje odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej. Odwołanie należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Odwołanie wnosi się do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.